708/04

Den 13. juni 2005 blev i sag nr. 63.051:

xxxx xxxxx xxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx
xxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager over, at selskabet har standset udbetalingen af ydelserne på forsikringen med virkning fra 1/7 2003.

Selskabet har standset udbetalingerne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller derunder.

Det fremgår af sagen, at klageren i selskabet har tegnet en forsikring, der giver ret til udbetaling, når hans erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder. Forsikringen er omskrevet til fripolice. Der er 3 måneders karensperiode.

Det fremgår videre, at klageren, som er født i 1943, er bosat i Norge. Klageren har tidligere arbejdet som regionsdirektør.

Den 15/4 2002 udfyldte og underskrev klageren en skadeanmeldelse, som han sendte til selskabet sammen med en lægeattest. Baggrunden for ansøgningen er angivet som "depression".

På baggrund af disse og senere modtagne oplysninger bevilgede selskabet udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens udløb 1/6 2001 og frem til juni 2003.

Af afgørelse dateret 27/5 2003 fra Aetat, det norske sygedagpengekontor, fremgår:

"Ditt vedtak om attføringspenger under utredning er forlenget fra 01-06-2003.

Kravet er innvilget til og med 31-08-2003.

…

Grunnlaget for attføringspengene er beregnet ut fra inntekter før din inntektsevne ble nedsatt med minst halvparten. Dette tidspunktet kalles beregningstidspunkt, og er fastsatt til: 01-03-2001."

Af erklæring dateret 3/6 2003 fra psykolog T.V. fremgår:

"Jeg vil henvise til min tidligere uttalelse ang. B. [klageren], datert 31.05.02, for bakgrunnsopplysninger. Han har siden den gang gått her til regelmessige samtaler og har arbeidet med seg selv. Han har vært motivert for endring og har nå fattet håp om en framtid som arbeidende i en eller annen form.

Han har fortsatt status som pasient, dvs han blir behandlet for sine psykiske vansker. Jeg vil fortsatt beskrive tilstanden som en depressiv nevrose, med psykosomatisk besvær, se tidligere beskrivelse. Situasjonen er nå mindre låst og som sagt er B. selv mer optimistisk og han har nå søkt på en jobb, vært til intervju, men mestret ikke intervjusituasjonen. Vi jobber nå med sagen og det er mitt håp at han snart vil lykkes dersom arbeidsmarkedet kan tilby noe i 'hans gate'.

Jeg vil jobbe med B. så lenge han har behov for det også ved en evt. jobbinntreden."

Den 17/6 2003 skrev selskabet til klageren:

"Jeg har modtaget oplysninger fra psykolog T.V.

Oplysningerne har været forelagt Danica Pensions lægekonsulent, der vurderer, at din erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller derunder. Som begrundelse for denne

vurdering lægger lægekonsulenten blandt andet vægt på, at du er i bedring og er jobsøgende.

Du har derfor desværre ikke længere ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Udbetalingen ved tab af erhvervsevne vil dog blive forlænget indtil den 1. juli 2003."

Selskabet har efter korrespondance med klageren fastholdt, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Af erklæring dateret 19/11 2003 fra psykolog T.V. fremgår:

"Jeg har forelagt spørsmålet om arbeidsevne for B.'s primærlege, dr. med. K. den 17.10.03, som klart konkluderte med at B. er mer en 2/3 syk og at arbeidsevnen således er under 1/3.

Mitt siste brev til dere var preget av B.'s pågangsmot, som i seg selv kan sees på som en form for selvinstruksjon. Han ønsker å prestere på arbeidsmarkedet, men har sålangt hverken hatt krefter eller evner til dette. Han har meget dårlig evne til konsentrasjon, dårlig utholdenhet og har hukommelsesproblemer. Dette fører til angst under prestasjonen og til depressive ettervirkninger.

Det er min vurdering at B. fortsett holder motet oppe ved å håpe på en eller annen tilknytning til arbeidslivet. Hvor realistisk dette er vil vise seg. B. går fortsatt til behandling og vi jobber med dette som siktepunkt.

…

Jeg mener grad av denne tilstanden er såpass invalidiserende for B. at han må sies å være 1/3 eller under mht. arbeidsevne."

Af udtalelse dateret 22/12 2003 fra klagerens læge fremgår:

"Pas virker fremdeles deprimert. Han angir ingen bedring. Går til psykolog for samtaler. Går på kurs pedagogikk, høyskole.

Depresjon og søvnvansker er det største problemet, bruker daglig innsovningstabl. Vi har nå pga plager med depresjonen endret fra Zoloft til Remeron, som også kan hjelpe på søvnen.
Under samtalen virker pas. deprimert. Han har ønske om å klare å være delvis i arbeid, men pga hans tilstand har han ikke krefter eller evne til dette. Tidl har det fung. meget godt med støtte slik at han kan være i arbeid etter evne. Vi får god kontakt og pas. kan evt følges opp videre av u.t.

Tillater meg å understøtte opplysningerne fra psykolog, viser til eget brev. Pas. tillstand synes å begrense hans arbeidsevne til under 1/3, så langt."

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at hans erhvervsevne også efter 1/7 2003 er nedsat i dækningsberettigende grad. Klageren har henvist til, at hans læge og hans psykolog har tilkendegivet, at hans erhvervsevne er nedsat til under 1/3.

Klageren har i skrivelse af 30/7 2003 til selskabet anført:

"1. Min lege har ikke uttalt at jeg er klar for arbeidsmarkedet ennå.
2. I samarbeid med a-etat forsøker vi å finne et program som vil kunne gjøre det mulig for meg å ta arbeid i begrenset omfang, hvis og når min tilstand tillater det.
3. A-etats krav til støtte er at arbeidsevnen er nedsatt til minst 50 %. I mitt tilfelle betyr ikke dette jeg har 50 % arbeidsevne, men kun at jeg tilfredsstiller minstekravet.

Mot denne bakgrunn mener jeg at Danica's konklusjon er feilaktig.
Det siste jeg ønsker er å gå inn i en permanent uførhetssituasjon. Mer enn noe annet ønsker jeg å komme tilbake til et 'normalt' liv. Forsikringsbidraget fra Danica betyr meget for min livssituatsjon og et bortfall av dette vil gjøre det vanskeligere å komme tilbake til arbeidslivet."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor anført, at det efter forsikringsbetingelserne er erhvervsevnen i ethvert erhverv, som skal vurderes. Selskabet har i skrivelse af 22/1 2004 anført:

> "Danica Pensions lægekonsulent med speciale i psykiske lidelser og socialmedicin vurderer, at L.S.B.'s erhvervsevne i ethvert erhverv ikke er nedsat til 1/3 eller mindre, som er betingelsen for udbetaling ved tab af erhvervsevne. Som begrundelse for denne vurdering lægger lægekonsulenten blandt andet vægt på, at L.S.B.'s tilstand er så stabiliseret, at han er klar til arbejdsmarkedet samt at hans depression er i bedring, og at det først og fremmest er omstillingen til andet erhverv, der gør det svært for L.S.B. at vende tilbage til arbejdsmarkedet.
>
> Den 30. december 2003 modtager vi et brev fra L.S.B.'s læges vikar. Sagen har været forelagt vores lægekonsulent igen, der fortsat fastholder vores tidligere vurdering. Lægekonsulenten udtaler, at der er tale om et langt forløb, hvor L.S.B. for længst burde have været henvist til psykiater, hvis depressionen havde været så svært, at egen læge og psykolog ikke kunne hjælpe ham.
>
> Vi kan oplyse, at vi ikke kan støtte en eventuel omskoling, da vi ikke kan betragte L.S.B. som erhvervsudygtig, hvis han starter på en eventuel omskoling."

Selskabet har på nævnets foranledning indhentet en speciallægeerklæring af 4/2 2005. Overlæge, speciallæge i psykiatri S.R. anfører heri:

> "Pt. bruger selv udtryk som, at 'livet er blevet mørkt og tungt', og som tidligere omtalt at hans hukommelse har forladt ham, og det er plagsomt for ham, at han kan blive vældig aggressiv på ringe foranledning. Direkte forespurgt om hvorvidt tilstande fluktuerer over længere tid, er pt. mest tilbøjelig til at mene, at den er stationær. Når man spørger, om der er enkelte lyse stunder på dagen, fortæller han, at han ved enkelte forelæsninger, han har holdt på en handelsskole har kunnet få en fornemmelse af, at han igen ligesom levede. Når man spørger, hvorledes det går med koncentrationsevnen f.eks. på det nyligt overståede universitetskursus, lader pt. forstå, at det gik nogenlunde, og at han godt kunne følge med i samtaler o.lign.

Pt. mener ikke, at han kan genoptage et arbejde som erhvervsleder, men måske nok på en eller anden måde kante sig ind i undervisningsbranchen, hvis der kunne blive en niche til ham.

Objektivt: Pt. er en høj, overordentlig præsentabel mand, hvis udseende svarer nogenlunde til alderen, men man får indtryk af en vis fattig psykomotrik - undertiden har pt. grådblanke øjne, men man fornemmer ingen perseveration, og ordforrådet synes at mobiliseres uden større besvær. Man fornemmer ikke noget selvanklagende tankeindhold, men oplevelsen af insufficiens fornemmes umiddelbart. Man fornemmer ikke i beskrivelse eller kontaktform nogen aggravation.

Diagnostisk må der være tale om, hvad der med den mest præcise terminologi kunne kaldes endogen depression med et langvarigt forløb og formentlig insufficient behandlet. (Pt. synes således ikke på noget tidspunkt at være blevet behandlet med tricykliske antidepressiva, Litium eller ECT).

Der kan også være tale om en organisk demens, og det ville eventuelt gennem egen læge være værdifuldt, at få oplysninger om den eventuelle demensudredning.
Tilstanden har imidlertid nu varet så længe, at de i rekvisitionen stillede spørgsmål må besvares på følgende måde:

- En beskæftigelse som regionsdirektør vil uanset hvilken af de to diagnostiske muligheder, der er aktuel være umulig.
- Pt. besidder en betydelig erhvervsmæssig kompetence, men der er næppe helbredsmæssige muligheder for at udnytte denne.
- Om pt. kan vende tilbage til arbejdsmarkedet er nok tvivlsomt, men kan nok ikke helt udelukkes og kan vel principielt først afgøres, hvis der forsøges mere effektiv behandling.
- Diagnoseforslagene bliver herefter:
  - ♦ Depressio mentis (endogen depression) F 32.3
  - ♦ Dementia, non-specifikata F 03."

Selskabet har i skrivelse af 4/4 2005 fastholdt sin afgørelse og henviser til, at det ikke forekommer at være klagerens helbred, der er hindrende for en udnyttelse af erhvervsevnen, men derimod hans alder og omstillingen til andet erhverv.

I skrivelse af 4/4 2005 har klageren anført:

> "For ca. halvannet år siden syntes det klart at jeg ville oppnå status som 100 % arbeidsufør. Jeg var ikke klar til å akseptere å bli kastet på skraphaugen og i samråd med min lege og med Det Norske Trygdekontor og Arbeidsetaten ble det lagt opp til et langsiktig rehabiliteringsprogram hvori inngikk fortsatt medisinsk behandling og utdanning. Det var min leges oppfatning at programmet også ville kunne ha en terapeutisk effekt på min helbredstilstand. Dessverre viste det seg min tilstand ikke ble bedre og under oppholdet i USA ble min tilstand betydelig forverret.
>
> Etter å ha fått medisinsk hjelp i mer enn 4 år, og fremdeles ikke være i stand til å tåle selv beskjedne påkjenninger, så er tiden nok inne til å erkjenne at min yrkeskarriere er over.
>
> Det Norske Trygdekontor, avd H., (og deres lege) og Arbeidsetaten har nylig konkludert med at min arbeidsevne er nedsatt med 90 % og at jeg er berettiget til offentlig uførestønad. Jeg står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

> "Retten til invaliderente indtræder, når erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel - eller derunder - af den fulde erhvervsevne. En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når den pågældende ikke længere er i stand til ved en til hans kræfter og færdigheder svarende beskæftigelse, der under billigt hensyn til hans uddannelse og tidligere virksomhed kan forlanges af ham, at erhverve mere end en tredjedel af det, som legemlig og åndelig sunde personer med lignende uddannelse og i samme egn plejer at fortjene ved arbejde."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen, herunder den seneste speciallægeerklæring. Nævnet finder, at der må gives selskabet medhold i, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at antage, at klageren ikke vil kunne bestride f.eks. et undervisningsjob i op mod halv tid. Klagerens generelle erhvervsevne findes derfor ikke nedsat til en tredjedel eller derunder efter 1/7 2003.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen